

Johann Joachim Schoepffer

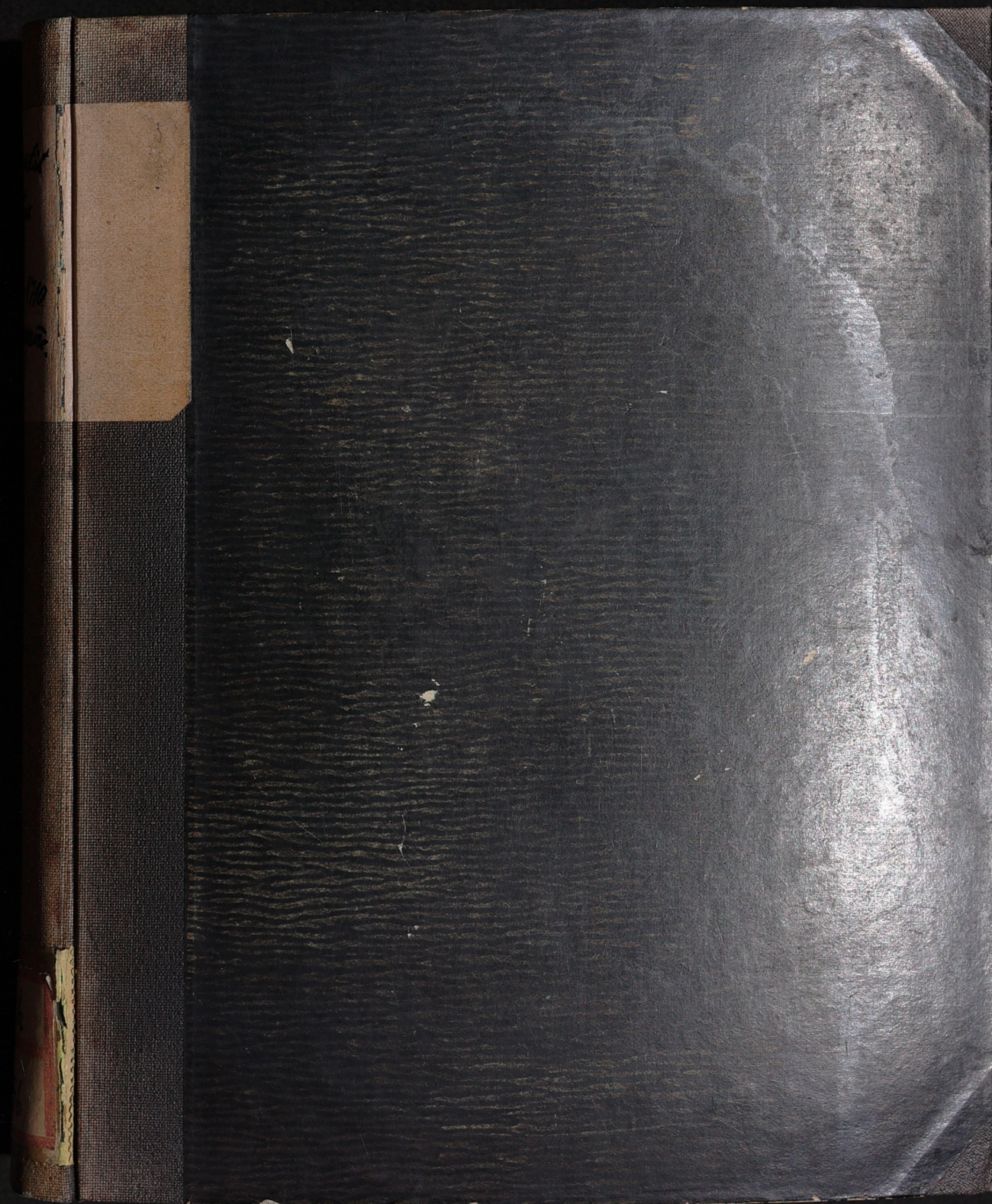
**Rector Universitatis Rostochiensis Joh. Joach. Schöpffer J. U. D. Et Prof. Duc.
Comes Palat. Cæsar. Et Consistorii Ducal. Assessor Diabolum Tanquam
Studiorum Hostem Civibus Academicis odio prosequendum suadet**

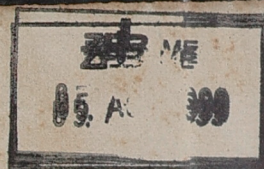
Rostochii: Typis Joh. Wepplingii, [1701?]

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1837928010>

Druck Freier Zugang

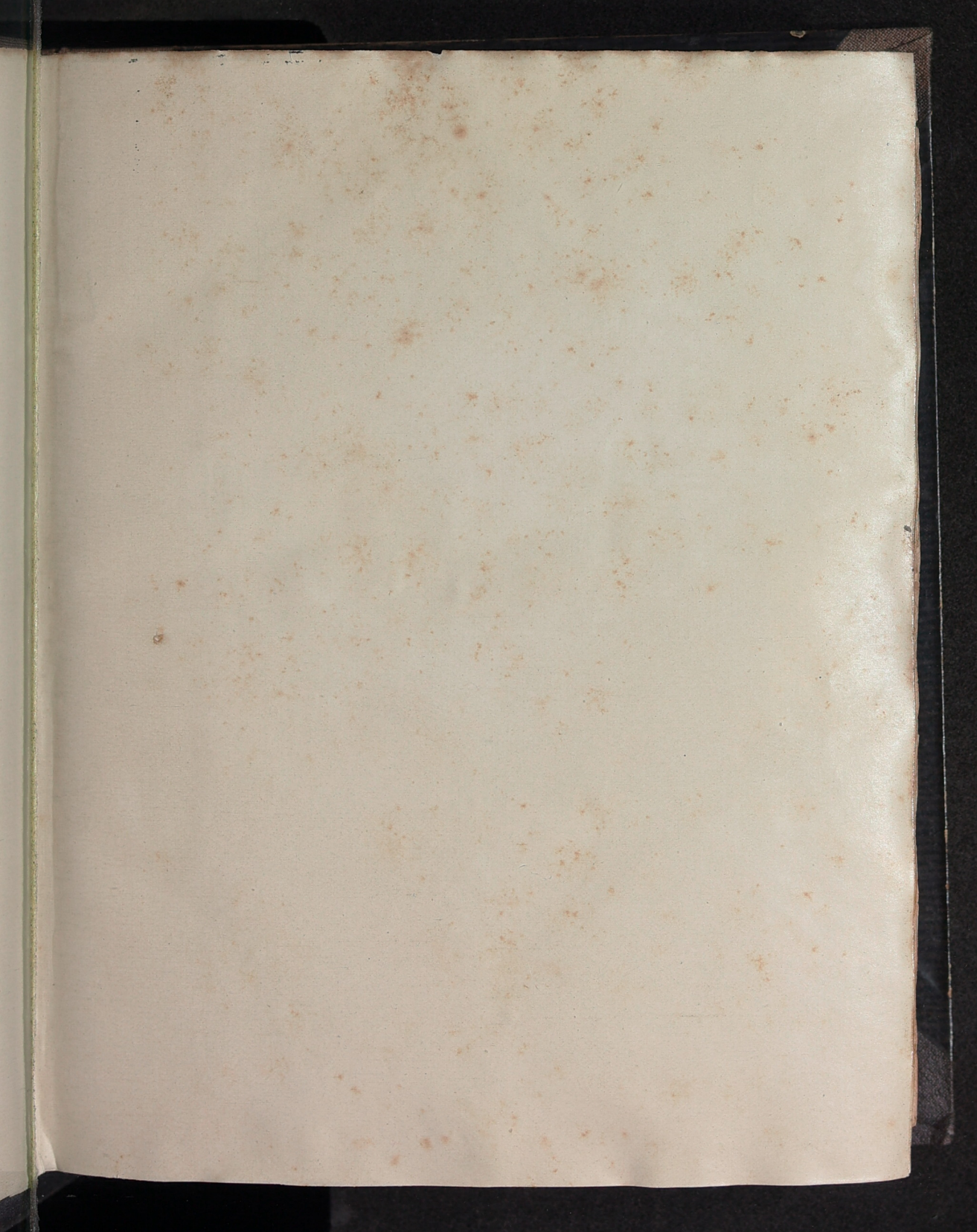

● entsäuert

*Meib. h.
2956*

166.

RECTOR

UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS

JOH. JOACH. Schöpffer

J. U. D. ET PROF. DUC. COMES PALAT. CÆSAR.
ET CONSISTORII DUCAL. ASSESSOR

DIABOLUM

TANQVAM STUDIORUM

HOSTEM

CIVIBUS ACADEMICIS

odio prosequendum
suadet.

ROSTOCHII,

Typis JOH. WEPPLINGII, Univ. Typogr,

Hodierno die, Cives Academici, constitutum esse no-
stis a religiosa antiquitate, ut in sacris congressibus
rerum divinarum Antistites ex Oraculo Johannæo
prælegant, copiosioribusque orationibus populo
explicent horrendum illud prælium bonos inter &
malos Angelos in Cælo commissum, ad omnem posteritatis
memoriam notatu longe dignissimum; utpote quo nullum vel
novitate mirabilius, vel magnitudine atrocius, vel denique u-
tilitate nobis jucundius ne quidem excogitari potest. Quæ-
cunque enim alias bella gesta legimus, audivimus, vidimus,
corporis viribus, ferro, igne gesta sunt. Hic vero inusitata no-
bis ratione Spiritus invicem concurrunt, & tanto infestioribus
animis concurrunt, quia meri sunt animi. Humanarum qui-
dem mentium impetum retardat corporis moles atque imbe-
cillitas, & quo majori nisu pugnant milites mortales, hoc ci-
tius langvescunt ipsorum corpora, paulatimque à vehementia
remittunt, donec consumtis viribus ad ultimum membra la-
bantia destituunt dimicantium ardorem. Angelicæ vero men-
tes quantamcunque intra se concepere iram, non ita imparem
ei exequendæ habent potentiam, tantumque abest, ut prælii
contentione vel diuturnitate defatigentur, ut potius per ipsam
pugnam vires eis crescant; cum ignis habeant naturam, qui
quo magis agitur, hoc vehementiorem, quasi irritatus, spargit
flammam. Adhæc non duces militibus, non milites ducibus,
neutri suis officiis defunt. Quis enim dubitet, quin Michaël,
generosus ille bellator, ordinavit Angelorum suorum aciem,
instructam eduxerit, ordines circumiverit, & ad pugnam ani-
mose capeffendam angelica eloquentia fuerit exhortatus? Quis
dubitet, quin Angeli ejus, fortes illi heroes, cum sua virtute tum
Ducis exemplo excitati, æque fuerint parati ad mandata exe-
quenda, quam ille ad danda. Neque etiam in adversa acie cum
Angelis suis cessasse putandus est *Draco ille magnus, serpens anti-*
gnus, qui vocatur diabolus & Satanas, & fortis armatus. Instructis
ergo ordinibus proceditur in aciem, pugnaturque si non æquis
utrimque

utrimqve viribus, eodem certe animorum ardore, illis pro salute & potentia, & regno Dei sui, & potestate Christi ejus pugnantibus, his pro suo imperio, & exitio hominum, Dei qve & Christi contumelia; magnis sane utrobique ad fortitudinem incitamentis. Ita si quis Ducem cum Duce, milites cum militibus conferat, dubium forte praelii eventum anxia mente sibi fingat; alteri illi sanctissimo exercitui tacitis votis victoriam apprecans, nequissimo alteri omnibus diris perniciem imprecans. Sed, si his rebus omis, quibus videntur esse pares, ipsas causas, quæ inter se confligunt, contendere velimus: ex eo ipso utri parti cesset victoria, facile quisque animo præcipiet. Ex hac enim parte fides pugnat, illinc defectio, hinc pudor, illinc impudentia, hinc constantia, illinc furor, denique pietas, veritas, prudentia, virtutes omnes certant cum scelere, cum mendacio, cum temeritate; postremo bona causa cum perdita, mens sana cum amentia, bona denique spes cum omnium rerum desperatione confligit. In ejusmodi certamine ac praelio, nonne, etiam si bonorum Angelorum legiones viribus fuissent inferiores, Deus ipse cujus auspiciis militabant, coëgisset ab his præclarissimis virutibus, tot & tanta vitia superari? Non ergo prævaluerunt draco & angeli ejus, neque locus inventus est eorum amplius in cælo, Et projectus est draco in terram, & angeli ejus cum illo projecti sunt. Huic victoriæ tam justæ, tam ex voto bonorum omnium datæ quis bonus non faveat, quis non applaudat, si vel nihil eam ad se pertinere credat? Nunc cum nostram re actam esse, nobis pugnasse, nobis vicisse sciamus sanctos Angelos: Cui non hujus triumphus gratissima sit memoria? quis eum non laudibus ferat? suæque fortunæ, aliena virtute partæ, maxima cum lætitia gratuletur? Hoc eodem vero die, quo illustis hujus praelii enarratione Templæ personare voluerunt Ecclesiarum præsides, etiam Academiæ restauratores utile judicaverunt, Ipeiatim eos, qui rerum divinarum humanarumq; scientiis sese consecrarunt, argumenti hujus occasione, de re aliqua utili, & quæ ad officium maxime ipsorum ipectet, scripta etiam adhortatione commonescieri.

)(2

Neq

Nec longe accersenda mihi est scriptio-
nis hujus materia. Quid enim magis e re nostra est, quam ut nobis caveamus à falsis doctrinis? Quibus infici, aliis turpe, nobis etiam nefas est; Cum alii sibi solis errent, nos, à quibus alii salutis, fortunarum sanitatisque consilia petunt, nostro errore etiam aliis noceamus. Jam vero quidquid ubique est falsitatis, ejus & primum auctorem & precipuum administrum, si inquiramus, inveni-
mus diabolum. Cujus rei locupletissimum testem habemus Johannem, qui in ipsa descriptione belli Angelici, eum esse diabolum dicit, *qui totum terrarum orbem in errorem inducit*; & alibi Servatoris nostri verbis eundem mendacem vocat, & *patrem mendacii*. Quid vero scientiis, quarum nos sectatores profite-
mur, tam est adversum, quam error? Quid veritati, amicæ nostræ, tam est inimicum, quam mendacium? Ut verò clarius cognoscatur, penitusque animis nostris infigatur detestabilis illa Satanae malitia, quam contra litterarum studia exercet: in singulis doctrinarum generibus summam eam percenseamus. Ita enim neminem spero fore, cui quidem vera eruditio cordi sit, (esse autem debet maxime nobis omnibus) qui perfectio hoc malorum spirituum hostili adversus eruditionem odio, eos non & hostes veritatis, & perpetuo odio dignos sit judicaturus. A philosophia ergo ut incipiam: Unde, quæso, cum apud veteres tum apud recentiores, nostra etiam ætate, tot delirantium somnia verius quam philosophorum placita provenerunt? Quo instigatore alio, nisi diabolo, prava ingenia, tam horrenda opinionum monstra contra verbum Dei non modo, sed & contra rationis dictamen protruserunt? Si quis dicat: inique nos agere, qui in diabolum horum culpam conferamus; hominum pravitatem potius esse accusandam, hanc per se sibi sufficere noxiis hujusmodi figmentis excogitandis, ut nihil opus sit vel adhortatore, vel adjutore dæmone: næ is nimis contemptim de vafritie horum Spirituum sentit. Illine producendis regni sui finibus non invigilent? Non sedulo observent, quorum hominum indolem ad servitia sua queant pertrahere? Non, quem sponte sua vident

vident esse malis artibus deditum, irritamentis suis ad pessima
propellant? famæ inprimis celebritatem ostentando, non alia
re magis, quam absurdissimis quibusque dogmatibus impetra-
bilem? Non denique pravas opiniones ipsas suggerant, & ad
alios propagent Misosophi illi nequissimi? Illi vero hæc faci-
unt ac lubentes. Jam de Medicina nihil attinet probare, quam
atroci odio eam prosequantur dæmonia. Nemo enim est,
quin ex Sacra Historia noverit, quam Satanas morbis homi-
num delectetur, quam atrociter affligerit Jobum, quam mise-
re vinculis suis mulierem quandam annis decem & octo ita constri-
ctam tenuerit, ut esset contracta, nec omnino posset erigere caput,
quam ægre passi fuerint dæmones, quod ille cælo missus non
animorum modo, sed & corporum medicus Salvator noster,
omnes male habentes sanando, secundum Jesaiæ vaticinium,
infirmities nostras susciperet, morbosque portaret; quantisque
item clamoribus dolorem suum fuerint testati, *quid rei nobis te-
cum est Jesu Fili DEI?* vociferantes. Adeo summæ ipsis erat
voluptatis, miseros homines indignis excruciare modis. Un-
de etiam Satanas appellatur *Spiritus infirmitatis*, Luc. XIII. II.
quin imo *homicida ab initio*. A qua ratione non abludit, quod
quæ Satanae ministerio se devoverunt mulieres, ob nocendi
malitiam veneficas appellamus. Quomodo ergo veneficum
hunc maximum adversus artem medicam, quomodo Spiritum
infirmitatis adversus donum, divino munere curandis tu-
endisque corporibus nostris concessum, quomodo homicidam
adversus vitæ humanæ Conservatores affectum esse arbitra-
mur? Cuperet sane, nimiumque cuperet omnem medicinæ
faciendæ scientiam ex animis hominum exstirpatam. Hoc
cum ex divina erga nos misericordia non permittatur, tamen
quantum permittitur, istud infirmæ nostræ naturæ fulcimen-
tum convellere nititur. Hinc primo discentium studiis infini-
tas objicit difficultates, dubia certis, falsa veris, salubria no-
xiis commiscere, variisque erroribus omnia involvere tentat;
mox ubi medendi opus aggrediuntur, consilij incertos facere;

)(3

saluber

saluberrime destinatis ad morbi incrementum abuti, medicaminum vires impedire, & quid non mali? conatur insanus artis sanandi hostis. Porro etiam qui Justitiæ addiscendæ navant operam, non minoribus insidiis appetuntur. Intelligit enim Satanas, hos si pravis opinionibus intactos esse pateretur, fore ut male rebus suis consulatur, exiliumq; immineat injustitiæ, & neque in judiciis, neque in curiis, neq; in aulis, neque alibi locus ei ullus relinqvatur, proximeq; iterum accedatur ad felicitatem aureæ illius ætatis, *quæ vindice nullo, sponte sua, sine lege, fidem rectumq; colebat.* Novit Satanas, ex horum numero Civitatum Regionumq; Rectores, Principum Regumq; Ministros olim deligendos esse, qui consiliis suis terrarum orbem gubernent. Ne igitur forte regno suo exigatur hic universorum scilicet mundi regnorum Dominus, impudentissima audacia horum maxime animos ambit, & sibi obedientes reddere suoque famulitio adaptare allaborat, qui per Juris studium diviniſsimæ virtuti Justitiæ, quam Dei vice in terris exerceant, præparantur. His honestatis & turpitudinis discrimina confundere, his pravi & recti normam corrumpere, his injusta pro justis, iniqua pro æquis perſuadere tanto majori conatu nititur, quia hos ipsos prævidet, aliquando & in pluribus graviorisque momenti negotiis, & ad plurium exemplum in hisce rebus peccandi occasionem esse habituros. Tandem ad Theologicam scientiam ut perveniam: pro Deum immortalem, quantum in ea impedienda, quantum in pervertenda, quantum in evertenda versatur Satanæ odium! quanta regnat sævitia! Omittam vetus illud, quod diaboli fraude atq; invidia nobis perierit creata in Protoplastis excellentissima rerū divinarum notitia. Etiam istud omittam, quod non aliunde hæreses tanto provenitu succreverint, quam semina sua verbo divino interſpargentibus dæmoniis. Unde etiam *Spiritus impostores* nominantur, & *doctrina demoniorum* I. Tim. VI. 1. Illæ vero, quæ hac nostra tempestate agitantur contentiones, quales tandem vobis videntur? Nonne manifesta in iis apparent Satanæ vestigia? Quid enim

enim aliud est, quam satanica doctrinæ depravatio, in altera quæ-
dem controversia divinæ misericordiæ obtuscatio, in altera ve-
ro, quam indifferentistiam vocant, tantum non omnis noti-
tiæ theologicæ deletio? Illud equidem mihi nunc non sumo,
ut in hæc fusius inquiram. Hoc dico: quod ad priorem litem
attinet, nimis quam perspicua esse Satanæ consilia. Et si cui forte
hæc nondum patent, Paulum audiat, quo non alter in cogno-
scendis Satanæ profundis tuit solertior. Ita vero ille detegit
Corinthiis, quæ Satanæ fuerint cogitationes, si ei, qui nefandum
facinus commiserat, veniam denegarent, &, quasi consumpta
misericordia, amplius eum sperare nollent: *Cui condonatus*, inquit
2. Cor. II, 10. 11. *Ego condono, ne defraudemur a Satana. Non enim*
illius cogitationes ignoramus. Nempe incestuosum, quem Sata-
næ tradi iusserat, postquam eum pœnitebat facti in gratiam re-
cipi volebat, propterea, *ne per desperationem*, ut ait Erasino Para-
phrasite, *aliquem nostris sibi Satanas usurpet, nobis ademptum.* Nec
enim ignoramus illius animum, qui non solum per voluptates, verum
etiam per mœrorem infidiatur nobis, illic ad flagitia pellicens, hic in
desperationis barathrum precipitans. Indifferentissimus autem quan-
tusquantus est, professum theologicæ doctrinæ odiū est. Id quod
tam clare videmus, atque ea quæ oculis cernimus. Nihil enim
amplius scitu opus esse statuit, quam ut Christum, eumque gene-
ratim tantum, pro mundi Servatore agnoscamus, ut per eum
peccatorum remissionem speremus, denique, ut ab eodem vires
sanctæ vivendi nobis subministrari credamus. Hanc lucem
sufficere clamitant ad monstrandum salutis viam. Quantæ ve-
ro hæc sint tenebræ, plerique nostrum forte non animadvertunt,
quia sub Christi peccati, cæterisque vocabulis, totam de rebus i-
psis doctrinam animo concipere assuevimus. Sed cogitemus,
si quis nihil unquam de Christo, præterquam hæc pauca sola
verba audivisset: quæ notitia, quæ fiducia, quis amor erga eun-
dem esse posset. Adeo per hanc sectam diabolus quasi colle-
ctis omnibus viribus experiri conatur, quantum contra verita-
tem valeat, idque aperto quasi Marte. Insuper vero etiam oc-
cultiores

cultior es nobis fruit insidias, dum mentes nostras excœcare
tentat, ne illucescat nobis lumen Evangelii 2. Cor. IV, 4. & cum
audimus verbum, de corde nostro illud rapere satagit, ne creda-
mus & salvi fiamus. Luc. VIII, 12. Denique ut summam rem
complectar, omnem rationis culturam, omnem medendi ar-
tem, omnem legum notitiam, omnem S. Litterarum cognitio-
nem funditus optat everfam, atq; ex omnium animis eradica-
tam. Quæ cum ita sint, *Cives*, quæ nobis potest esse justior &
gravior causa odii adversus diabolum, quam quod nobis ere-
ptas vult, quod tot obstaculis impeditas reddit scientias tot tan-
tarumq; rerum, tam jucundarum, tam utilium, tam necessaria-
rum & ad vitam humanam tuendam, & ad salutem æternam
consequendam? Vindictam hanc de eo capiamus, ut quanto ille
acrius furit contra eruditionis incrementa, tanto nos studio-
sius officium nostrum urgeamus. Nihil est, quod magis eum
mordeat, quam si videat, quo magis contra nos nititur, hoc nos
fieri renitendo ad bonum robustiores. Deinde, cum ille non iisdẽ
studiis ducatur, quibus nos: neq; nos iisdẽ operibus delectemur,
quibus ille. Minime enim convenit, a quo animi sententiis sumus
diversissimi, ab eodem non & vitæ ratione esse se junctissimos. Re-
pugnemus ergo huic veritatis hosti, quotquot veritatẽ amamus.
Aderit nobis militantibus (ne dubitemus) angelica cohors, illa
fortis, illa ministeriis nostris a Deo destinata, illa nostri amantis-
sima cohors. Aderit nobis ad animæ curã, ad corporis tutelam,
ad fortunarum conservationem, & quod maximi apud literarũ
studiosos debet esse ponderis, ad studiorum adjumentum. Modo
nos pietate, temperantia, modestia, cæterisq; virtutib; angelicis,
Angelorum consortio nos præstemus dignos, Deumq; supre-
mum Angelorum Ducem, qui Satanam sub pedes nostros con-
culcare potest, quotidie precemur: *Tuus sanctus Angelus sit me-*
cum, ne diabolus quidquam in me possit.

Amen,

P. P. Rostochii, ipso Angelorum Festo Anno MDCCI;
sub Academiæ Sigillo.

Barcode
nicht
vergeben!

21.7.20

↓

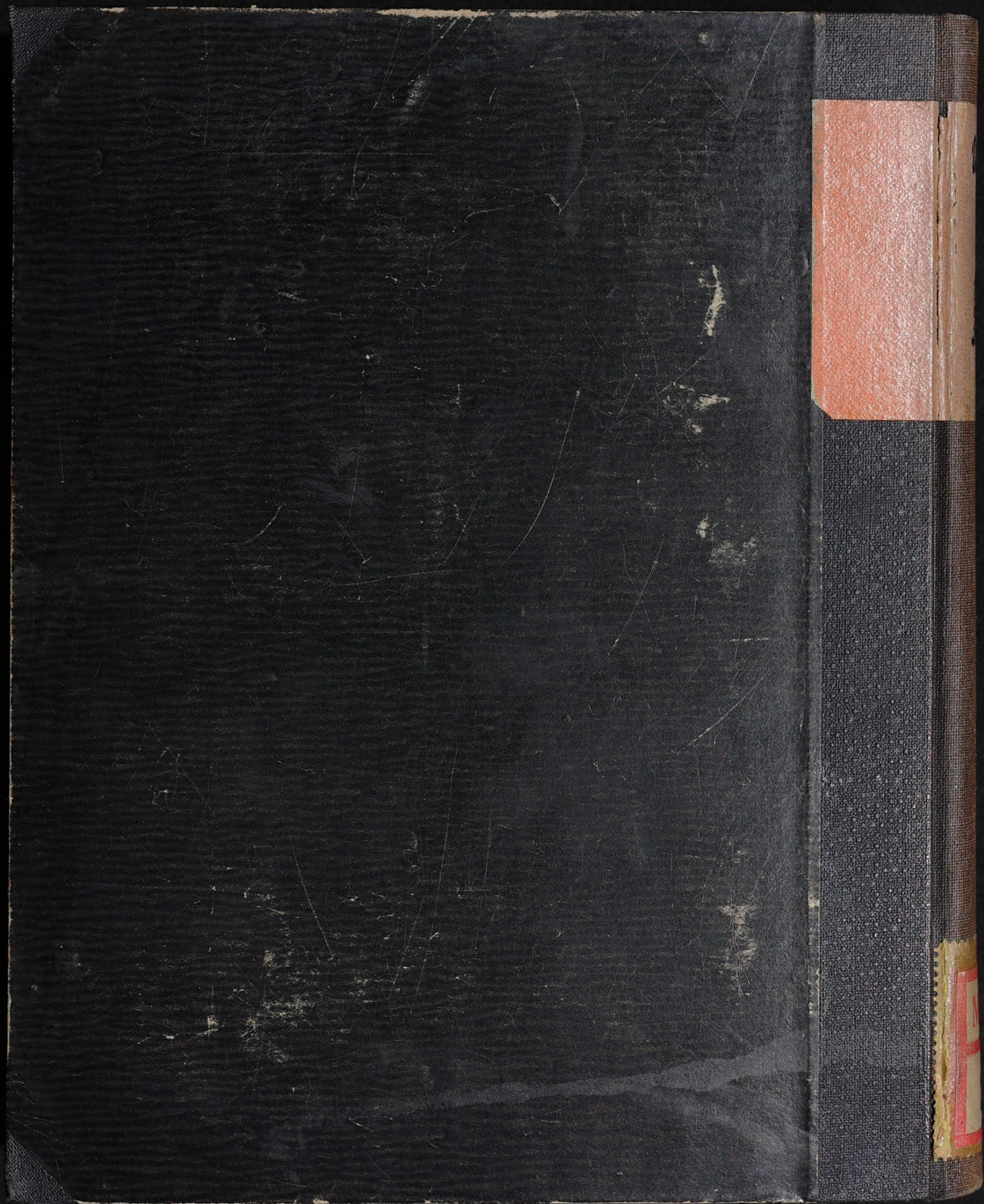
5

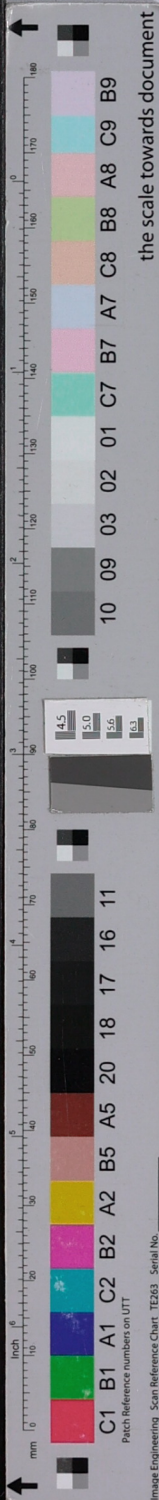
33

LBMV Schwerin

004 132 769

the scale towards document

satânica doctrinæ depravatio, in altera quæ
vinæ misericordiæ obfuscatio, in altera ve-
rificam vocant, tantum non omnis noti-
o? Illud equidem mihi nunc non fumo,
ram. Hoc dico: quod ad priorem litem
perspicua esse Satanae consilia. Et si cui forte
Paulum audiat, quo non alter in cogno-
ndis fuit solertior. Ita vero ille detegit
æ fuerint cogitationes, si ei, qui nefandum
veniam denegarent, &, quasi consumpta
eum sperare nollent: Cui condonatus, inquit
indono, ne defraudemur a Satana. Non enim
amur. Nempe incestuosum, quem Satana
quam eum poenitebat facti in gratiam re-
a, ne per desperationem, ut ait Erasmo Para-
sibi Satanas usurpet, nobis ademptum. Nec
num, qui non solum per voluptates, verum
diatur nobis, illic ad flagitia pellicens, hic in
præcipitans. Indifferentissimus autem quan-
tum theologicæ doctrinæ odium est. Id quod
ve ea quæ oculis cernimus. Nihil enim
statuit, quam ut Christum, eumque gene-
ndi Servatore agnoscamus, ut per eum
em speremus, denique, ut ab eodem vires
subministrari credamus. Hanc lucem
nonstrandum salutis viam. Quantæ ve-
iq; nostrum forte non animadvertunt,
ti, cæterisque vocabulis, totam de rebus in-
concupere assuevimus. Sed cogitemus,
de Christo, præterquam hæc pauca sola
notitia, quæ fiducia, quis amor erga eun-
o per hanc sectam diabolus quasi colle-
xperi conatur, quantum contra verita-
o quasi Marte. Insuper vero etiam oc-
cultiores